

Aino Jordman

Musiikin perusteet verkossa.

Arviointi ja verkkosivusto musiikin perusteiden opetukseen soveltuvista verkko-oppimateriaaleista.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2011

Musiikkipedagogi (Ylempi AMK)

Opinnäytetyön pysyvä verkko-osoite on <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105178356>

Opinnäytetyöni käsittelee musiikin perusteiden opetukseen soveltuvia verkko-oppimateriaaleja ja niiden arviointia. Lisäksi opinnäytetyö tutustuttaa lukijat tietoverkkoon oppimisympäristönä. Raporttiosan ohessa julkaisin verkkosivuston osoitteessa <http://www.mupe.fi>, joka sisältää arvioitujen verkko-oppimateriaalien lisäksi linkkejä muihin musiikin perusteiden opetukseen soveltuviin verkkomateriaaleihin. Sivustoa päivitetään ja sivuston käyttäjä voi lähettää linkkiehdotuksen julkaistavaksi verkkosivustolla.

Verkko-oppimateriaalien arviointimenetelmä oli asiantuntija-arviointi. Arviointikriteeristöksi valitsin Suomen virtuaaliyliopiston refereepalvelun arviointikriteeristön. Arviointikriteeristö pohjautuu useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin verkko-oppimateriaalien arviointikriteeristöihin. Yhtenä esikuvana on toiminut *MERLOT*-portaali (*Multimedia Education Resource for Learning and Online Teaching*) Kalifornian yliopistossa. Arviointikriteeristö käsittää neljä arviointiluokkaa: yhteiskäyttöisyyden, pedagogisen, sisällöllisen ja välineellisen kriteeristön. Yhteiskäyttöisyyttä arvioitaessa kiinnitetään huomiota materiaalin saavutettavuuteen, kuvaustietoihin ja siirrettävyyteen toiseen opetuskontekstiin. Pedagogisiin kriteereihin sisältyy oppimistavoitteiden ja niiden vastaavuuden, kohderyhmän ja oppimisen tukemisen arviointi. Tähän kriteeriluokkaan lisäsin arvioinnin materiaalin soveltuvuudesta suomalaiseseen musiikinkoulutusjärjestelmään. Sisällölliset kriteerit käsittävät sisällön sopivuuden ja luotettavuuden sekä esitystavan arvioinnin. Sisällöllisiin kriteereihin lisäsin musiikillisen sisällön arvioinnin. Välineelliset kriteerit keskittyvät käytettävyyden ja esteettömyyden arviointiin.

Arviointiin valittujen verkko-oppimateriaalien yhteisiä valintakriteereitä oli kolme. Ensimmäisenä valintakriteerinä oli se, että niitä ei tarvinnut ladata tietokoneelle vaan ne olivat heti käytettävissä selainympäristössä. Toisena valintaperusteena oli, että ne oli toteutettu tekijänoikeuksia kunnioittaen ja lisäksi sivustoilta löytyivät käyttöehdot. Kolmantena valintaperusteena oli sivustojen kieli. Valitsin arviointiin tunnetuimmat suomenkieliset sivustot: [Aleatori](#), [Musiikinteoria 1](#), [Mute](#), [Nuottila](#) ja [Solfatreenikämppä](#). Loput viisi sivustoa olivat englanninkielisiä ja sisällöltään mahdollisimman erityyppisiä. [Music Awareness](#)-sivusto sisältää esimerkkejä harmonioiden käytöstä, [Musictheory.net](#) drillejä, [Teoria](#) tutoriaaleja, [Tonal Music Theory Examples](#) paljon sointuanalyysimateriaalia sekä [Music Theory at VCU](#) erilaisia työkaluja. Verkko-oppimateriaalit olivat riippumattomia tietokoneen käyttöjärjestelmästä ja lähes kaikki materiaalit sisälsivät interaktiivisia elementtejä.

Johtopäätöksenä arvioinneista oli, että audiovisuaalinen esitystapa sopii erinomaisesti musiikin opetukseen. Teksti ja kuvat ovat WWW-sivujen peruselementit, mutta animaatiot, grafiikka ja äänitiedostot elävöittävät esitystä. Vuorovaikutteiset elementit oli verkko-oppimateriaaleissa toteutettu Flash-tekniikalla tai Java-appleteilla. Java-appleteilla toteutetun verkkosovelluksen ääni perustuu tavallisesti MIDI-tietoon ja koska MIDI-tieto on ohjausdataa, äänenlaatu on riippuvainen käyttäjän tietokoneen äänikortin ominaisuuksista. Navigointi, materiaalin luotettavuus ja sopivuus sekä käyttöoikeudet ovat keskeisessä asemassa valittaessa verkkomateriaaleja opetuskäyttöön. Sivustolla liikkuminen ja sivuston perustoiminnot tulisivat olla niin helppoja, että verkkomateriaali ohjaa käyttäjää toimimaan oikein. Lisäksi verkko-oppimateriaalissa olisi hyvä olla interaktiivisia elementtejä, jotka antavat toiminnasta palautetta. Arvioidut materiaalit eivät sisältäneet yhteisöllisiä ja yhteistoiminnallisia ominaisuuksia.